

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221441
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117221441.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu G. F. XX, XXX XX L., A.: XX XXX XXX, právne zastúpený JUDr. Vladimírom Milasom, advokátom, Masarykova 13, 080 01 Prešov, proti žalovaným 1. E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, 2. F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, obaja právne zastúpení Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom, Grešova 7, 080 01 Prešov, o zaplatenie 40 000,- € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C 35/2017-123 zo dňa 12.06.2020 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 40.000,- eur s príslušenstvom od žalovaných v 1. a 2. rade, pričom žalobný nárok odôvodnil nevrátením pôžičky vo výške 20.000,- eur ako aj zaplatenia ďalších 20.000,- eur za nákup nehnuteľnosti, ktorej vlastníctva sa následne žalovaní s úspechom súdnou cestou domohli. Tento nárok odôvodnil ustanoveniami o bezdôvodnom obohatení.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav v tomto znení:

„Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 6.2.2012 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi uzatvorená zmluva o pôžičke, na základe ktorej veriteľ poukázal sumu 17 630,06 € na bankový účet J. na splnenie dlhu žalovaných a sumu 2 369,94 € na bankový účet žalovaných. Dlžníci sa zaviazali spoločne a nerozdielne vrátiť sumu 20 000 € spolu s úrokom vo výške 30 % ročne z tejto sumy v 12 mesačných splátkach s tým, že 1. splátka až 11. splátka boli vo výške 500 € a posledná 12. splátka predstavujúca istinu bola vo výške 20 000 € spolu s úrokom 500 € a splatnosť pôžičky bola 6.2.2013. Žalovaní nerozporovali skutočnosť, že sumu 20 000 € ako sumu pôžičky prijali.

Z čl. II bod 4 zmluvy o pôžičke vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak dlžníci vrátia veriteľovi v plnej výške poskytnutú pôžičku spolu s úrokom v lehote splatnosti alebo ak ju splatia predčasne, veriteľ ako predávajúci je povinný uzavrieť s dlžníkmi ako kupujúcimi kúpnu zmluvu, ktorej predmetom budú nehnuteľnosti, a to za kúpnu cenu určenú znaleckým posudkom nie starším ako 3 mesiace, pričom kúpna cena bude splatná pri podpise kúpnej zmluvy.

Medzi stranami nebolo sporné ani to, že dňa 6.2.2012 bola medzi žalovanými ako predávajúcimi a žalobcom ako kupujúcim podpísaná kúpna zmluva, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti s tým, že kúpna cena mala byť 20 000 €.

Žalobca na preukázanie úhrady kúpnej ceny predložil príjmový pokladničný doklad zo dňa 6.2.2012 na sumu 17 500 €, kde je uvedené ako účel, že ide o kúpnu cenu nehnuteľností, zapísané na LV č. XX a LV č. XXX, kat. úz. Z.. Ako príjemcovia sú uvedení žalovaní, pričom príjmový pokladničný doklad je podpísaný oboma žalovanými. Zároveň žalobca predložil príjmový pokladničný doklad z 6.2.2012 na sumu 2 500 €, kde ako účel je uvedené kúpna cena nehnuteľností zapísané na LV č. XX, kat. úz. Z. a ako príjemca je uvedená žalovaná v 2. rade. Obaja žalovaní nespochybnili, že predmetné príjmové pokladničné doklady podpísali. Zhodne tvrdili, že sumu 20 000 € od žalobcu v hotovosti nikdy neprijali.

Listom zo dňa 11.4.2013 žalobca oznámil žalovaným, že záväzok voči žalobcovi zo zmluvy o pôžičke vo výške 20 000 € zo dňa 6.2.2012 bol v plnom rozsahu uhradený. Zároveň žalobca oznámil, že ku dnešnému dňu neeviduje žiadne ďalšie pohľadávky voči žalovaným.

Na základe kúpnej zmluvy zo dňa 16.4.2013 boli predmetné nehnuteľnosti prevedené žalobcom na kupujúcich, a to Y. L. a H.. D. L. za kúpnu cenu vo výške 36 400 €.

Listom zo dňa 21.7.2014 (totožnosť žalovaných overená dňa 23.7.2014) žalovaní oznámili žalobcovi, že odstupujú od kúpnej zmluvy v zmysle § 49 Občianskeho zákonníka a považujú ju od začiatku za zrušenú so zreteľom na § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súčasne oznámili, že „kúpna cena“ bude následne vrátená. Žalobca listom zo dňa 7.8.2014 oznámil žalovaným, že odstúpenie od kúpnej zmluvy neakceptuje, lebo dôvod odstúpenia nie je opodstatnený.

Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 10C/313/2014-143 zo dňa 16.12.2015 spolu s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/21/2016 určil, že predmetné nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných, resp. že žalovaná v 2. rade je podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1 vo vzťahu k parcelám. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C/313/2014 vyplýva, že súd uveril tvrdeniam žalobcov (v tomto konaní žalovaných), že predmetná kúpna zmluva nebola predmetom zmluvného dojednania so žalovaným v 1. rade (žalobca v tomto konaní). Možno prisvedčiť tvrdeniam žalobcov, že ich cieľom pri vstupe do rokovaní so žalovaným v 1. rade bolo získať finančné prostriedky na splatenie svojho dlhu, ktorý bol dôvodom pre dražbu nehnuteľnosti. Žalobcovia potrebovali získať sumu cca 20 000 €, ktorá im aj reálne bola poskytnutá. Zároveň súd poukázal na to, že hodnota domu bola asi trojnásobne vyššia než suma, za ktorú mal byť dom predaný. Súd uveril žalobcom, že boli uvedení do omylu a podpísali všetky listiny bez toho, aby sa s nimi vopred oboznámili, resp. následne hneď tieto napádali.

Konateľ žalobcu G. Z. na pojednávaní uviedol, že celú transakciu považovali za jeden celok. A. 40 000 € bola rozdelená na kúpnu cenu a na pôžičku. Tým pádom v účtovníctve aj obchodne nijak neevidoval žiadnu pohľadávku voči žalovaným. Začal ju evidovať v roku 2017, kedy krajský súd právoplatne rozhodol, že nehnuteľnosť sa stala vlastníctvom žalobcov a oni museli vrátiť kúpnu cenu rodine L.. Teda až v roku XXXX mu vznikla pohľadávka voči žalobcom. Dovtedy ju neevidoval, lebo plnenie čo sa týka kúpnej ceny 20 000 €, resp. pôžičky, mu bolo vyplatené kúpou a predajom domu. Tvrdil, že kúpna cena bola vyplatená v priestoroch firmy, kde to žalovaná v 1. rade potvrdila podpisom na dokladoch. Investíciu rozdelili na dve časti z dôvodu, že odkupovali dom za sumu 20 000 € a pôžičku dali, aby im každý mesiac boli nejakým spôsobom zhodnotené peniaze.

Žalovaný v 1. rade na pojednávaní uviedol, že žiadali pôžičku ani nie 20 000 €, ale vyplatiť dlh v stavebnej sporiteľni. Pôžička bola poskytnutá na vyplatenie dlhu a zvyšok bol prevedený na účet do tých 20 000 €, čo ani nežiadali. Pokladničné doklady podpísali po tom ako p. Z. povedal, že on potrebuje podpísať ešte tie pokladničné doklady do daňového alebo niečo také. Keď previedol tých 20 000 €, tak im ešte dal podpísať papiere. Kúpnu zmluvu a všetky súvisiace listiny fakticky narýchlo podpísali na matrike, čo už nejaký boli predpripravené.

Žalovaná v 2. rade uviedla, že prišli o finančné prostriedky z dôvodu manželovej choroby a neplatili tak splátky voči stavebnej sporiteľni. Z jej príjmu to nezvládala platiť, dom mal ísť do dražby, ak nevyplatia sumu nejakých 17 600 €. Vedela, že v žiadnej banke im nedajú pôžičku, lebo boli vedení ako neplatiči.

Aj sa bola pýtať v R. R., J. L. a všade jej povedali, že pokiaľ manžel je dlhodobo na PN tak z jej príjmu a s tromi maloletými deťmi nikde nepochodia s nijakou pôžičkou. V zúfalosti uchrániť tento dom, nie v záujme ho predať, našla nebankovú spoločnosť G. R.. Dohodli si stretnutie s p. Z., ktorý sa prišiel pozrieť na dom ešte s dvomi páňmi. Bol to jeho právny zástupca a pán, ktorý vyhotovil znalecký posudok. Potom im následne oznámil, že sú pripravené zmluvy na pôžičku, že sa stretnú na podpísanie na H. úrade na matrike. Tí, čo boli u nich doma, ich už čakali. Povedali im: „Tu podpíšte.“ a že už ide ich číslo. Listiny videli až tam prvýkrát. Nevedeli, že pod zmluvou o pôžičke bola podstrčená aj kúpna zmluva na dom. Doklady im skôr neboli ukázané ani poslané na mail, lebo počítač ani mail doma nemali vtedy, ani teraz nemajú. Po overení podpisov sadli do auta p. Z., vyviezol ich hore na P. do V. L. tam im previedol tých 17 690 € na účet R. R. a ten zbytok, ktorý ani nežiadali, do sumy 20 000 € poslal im na účet. Rozišli sa s tým, že budú splácať po 500 €. Ona si myslela, že tá splátka 500 € je už ako tá pôžička. Len po ôsmich splátkach sa dozvedeli, že keď nesplatia naraz 20 000 €, tak že dom predá. Žalovaná v 1. rade upratovala v tej budove, kde sídli firma G. R., tak bola v kontakte každý deň s p. Z., lebo chodila aj do jeho kancelárie upratavať a on stále naliehal, aby si vybavovali nejakú pôžičku. Žiadal vrátiť 30 000 € v hotovosti. Vyhľadala P. reality, rodinu L., aby im pomohli s tým, žeby mohli bývať v dome až kým im uplynie tá doba, že sú neplatiči a vybavili by si nejakú pôžičku, tak či by neodkúpili za 30 000 € od p. Z. ich dom. P. Z. nakoniec povedal, že nechce 30 000 €, ale že chce 36 400 €. Tých 6 400 € je iná záležitosť. Sú to peniaze, ktoré mesačne p. Z. platil odvody za jej syna, keďže ho fiktívne zamestnal vo svojej firme, aby syn mohol v V. L. zobrať úver na sumu 63 000 € na ich dom. Keďže v L. postrehli, že tam je niečo zlé, že syn pracuje vo firme G. R., kde je zamestnaný a berie si pôžičku na kúpu domu, v ktorom býva a ktorý patrí tej firme, v ktorej pracuje. Tak tú pôžičku im zamietli. Preto p. Z. si tých 6 400 € pýtal, lebo platil odvody za syna, že ho fiktívne zamestnával. Žiadne 20 000 €, ktoré bolo povedané, že dostali na ruku v hotovosti, jej oči, jej ruky také peniaze nikdy v živote nevideli ani nedržali. Oni nechceli ani cent navyše. Aby mohli ostať v dome ako päťčlenná rodina s chorým manželom a tromi malými deťmi. A dom, na ktorý sa trápili. Ani ona ani jej manžel žiadne 20 000 € v hotovosti nedostali. Tie príjmové doklady podpísali v V. L. potom ako p. Z. previedol na účet peniaze a povedal, aby mu podpísali taký príjmový doklad, aby mal na založenie do účtovníctva. Oni to podpísali lebo mu verili.“

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ustanovení § 3 ods. 1, § 39, § 100, § 101, § 451, § 456, § 588, § 657, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že medzi stranami sporu boli uzatvorené dva právne úkony, a to zmluva o pôžičke a kúpna zmluva, pričom ako vyplýva zo záverov konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 10C 313/2014 predmetná kúpna zmluva bola neplatným právnym úkonom, nakoľko išlo o neprípustné zabezpečenie pohľadávky veriteľa s deklarovanou možnosťou spätného odkúpenia nehnuteľnosti. Zároveň súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zo strany žalobcu bolo vyplatených žalovaným len 20.000,- eur, a to na základe zmluvy o pôžičke, pričom ďalšia deklarovaná suma ako vyplatená kúpna cena v skutočnosti žalovaným vyplatená nebola. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu v časti o zaplatenie pôžičky ako premlčaný s poukazom na skutočnosť, že lehota splatnosti uvedenej pôžičky bola 06.02.2013, pričom žaloba bola podaná na súd 26.09.2017, teda po uplynutí 3-ročnej všeobecnej premlčacej doby. Rovnako súd prvej inštancie posúdil aj súlad vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi, pričom dospel k záveru, že žalovaní sa nesprávali k žalobcovi ľstivo alebo iným spôsobom, ktorý by bol v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedeného dôvodu pre vznesenú námietku premlčania zamietol žalobu o zaplatenie sumy 20.000,- eur titulom nesplatennej pôžičky.

5. Pokiaľ sa týka nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom vrátenia kúpnej ceny, súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že pri podpise kúpnej ceny boli žalovaní uvedení do omylu a kúpna cena vo výške 20.000,- eur im nebola vyplatená. Z uvedeného dôvodu bola žaloba zamietnutá aj v tejto časti.

6. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalobca ako profesionálny dodávateľ finančných služieb konal v rozpore s dobrými mravmi, keď žalovaným ako osobám v hmotnej núdzi a tiesnivej situácii predložil na podpis doklady bez toho, aby mali dostatok času sa s nimi vopred oboznámiť.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol na základe zásady úspechu, keď priznal úspešným žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané v zákonnej lehote odvolanie zo strany žalobcu, a to s poukazom na ustanovenie § 381 CSP, kedy žalobca navrhol napadnutý rozsudok zrušiť. Žalobca poukázal na spornosť faktu, či žalovaní prijali od žalobcu kúpnu cenu vo výške 20.000,- eur za nehnuteľnosti, ktoré mu boli predané 06.02.2012. To, že žalovaní tvrdia, že kúpnu cenu neprijali a že kúpnu zmluvu pred jej podpisom nečítali, nepodložili žiadnym dôkazom a argumentovali tým, že nemali dôvod nehnuteľnosti odpredávať, ale ich záujmom bolo len požičať si peniaze. Tvrdenia žalobcu, že kúpnu cenu žalovaní prijali sú podložené kúpnu zmluvou a žalovanými podpísanými dokladmi, pričom v prospech tvrdení žalobcu svedčí aj to, že žalovaní nenamietali kúpnu zmluvu a naopak sami hľadali ďalších kupcov na tieto nehnuteľnosti, ktoré boli zapísané na žalobcu. Ak súdny spor bol vyhodnotený tak, že konanie žalobcu bude v rozpore s dobrými mravmi, došlo ku uzavretiu neplatnej kúpnej zmluvy a dojednaná kúpna cena, ktorej súčasťou sa stala nevrátená časť poskytnutej pôžičky, mala byť žalobcovi vrátená ako súčasť plnenia z neplatného právneho úkonu, pričom žalovaní na základe tohto preukázateľne prijali plnenie. Ak teda bola kúpna zmluva neplatná a jej účinky trvali, stala sa nesplatená časť pôžičky súčasťou kúpnej ceny a potom čo v dôsledku súdneho rozhodnutia účinky kúpnej zmluvy pominuli, bol každý z účastníkov zmluvy povinný vrátiť druhému čo podľa nej dostal. Žalovaní dostali nesplatenú časť pôžičky, ktorá nebola zo strany žalobcu vymáhaná a stala sa súčasťou kúpnej ceny pri následnom predaji nehnuteľnosti od žalobcu tretím osobám. Je v rozpore s tvrdeniami žalovaných, že neprijali kúpnu cenu a že si chceli len požičať peniaze, no napriek tomu vyhľadali ďalších kupcov na nehnuteľnosť, ktorú mal žalobca predať. Až následne po predaji nehnuteľnosti žalobcom tretím osobám podali žalobu o určenie vlastníckeho práva, pričom žalobca až do skončenia konania vo veci 10C 313/2014 nemal dôvod pochybovať o platnosti právneho úkonu. Toto sú dôvody pre odvolanie, nakoľko súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nakoľko sa nevrátená časť poskytnutej pôžičky stala súčasťou kúpnej ceny, za nehnuteľnosť, ktorá bola predaná so súhlasom žalovaných tretím osobám je preto povinnosť žalovaných vrátiť prijaté plnenie dôvodná a nie je tento nárok premlčaný. Vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi, pretože pokiaľ žalovaní získali na základe neplatného právneho úkonu, kedy im boli odpustené splátky pôžičky, respektíve boli započítané do kúpnej ceny, tieto sú povinní vrátiť podľa § 457 Občianskeho zákonníka, hlavne s poukazom na to, že sami vyhľadali tretie osoby, ktoré odkúpili predmetnú nehnuteľnosť od žalobcu.

9. Žalovaní v 1. a 2. rade k odvolaniu žalobcu uviedli, že tento sa opätovne snaží navodiť právny stav, ktorým by legalizoval svoje konanie voči žalovaným z predchádzajúcej súdom uznanej absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 06.02.2012 a pôžičky. Premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom absolútne neplatného právneho úkonu začína plynúť okamihom uzavretia absolútne neplatného právneho úkonu, ktorým bola v tomto prípade kúpna zmluva a táto predstavovala neprípustný zabezpečovací prostriedok pre zabezpečenie pôžičky. Nemožno dospieť k záveru, že žalovaní konajú v rozpore s dobrými mravmi, ak sa domáhajú premlčania, nakoľko vzťah medzi žalobcom a žalovanými bol spotrebiteľským právnym vzťahom, pričom žalobca ako poskytovateľ naformuloval a pripravil na podpis žalovaným predmetné listiny, pričom už na prvý pohľad je zrejmé, že toto jeho konanie nesie znaky nekalej obchodnej praktiky. Za takejto situácie sa nemôže tento dovolávať dobrých mravov, pričom žalobcovi nič nebránilo, aby sa svojho prípadného nároku na vrátenie kúpnej ceny domáhal už v priebehu predošlých konaní. Z týchto dôvodov žiadali napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

10. K uvedenému podaniu sa žalobca v lehote poskytnutej súdom nevyjadril.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

14. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) .

15. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnosťami. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvedeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

17. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

18. K tejto námietke odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena,

ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

19. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

20. Odvolací súd po posúdení odvolacích námietok žalobcu dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že v konaní vedenom pod sp.zn. 10C 313/2014 bola v spore o určenie vlastníckeho práva ako predbežná otázka vyriešená otázkou platnosti kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bola nehnuteľnosť, ktorá mala byť predaná za sumu 20.000,- eur. Právoplatným rozhodnutím v tomto konaní bolo určené, že žalovaní v tomto konaní boli uvedení do omylu a neobdržali finančné prostriedky vo výške 20.000,- eur za predaj rodinného domu. Týmto záverom je viazaný súd aj v prebiehajúcom konaní, preto je zrejme, že nárok na zaplatenie sumy 20.000,- eur titulom vrátenia zaplatenej kúpnej ceny zo strany žalobcu je nedôvodný a na jeho strane bezdôvodné obohatenie nevzniklo, nakoľko takáto kúpna cena vyplatená nebola.

21. To, že žalovaní aktívne participovali pri hľadaní nových vlastníkov nehnuteľnosti vyplynulo z ich snahy riešiť vzniknutú situáciu, pričom zrejme toto riešenie v tom čase považovali za najvhodnejšie, pričom odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, ktorý na základe pravidiel formálnej logiky v bode 25 svojho odôvodnenia uviedol, že úmyslom žalovaných bolo získať finančné prostriedky na splatenie svojho dlhu v J. na odvrátenie dražby a ochrániť tak svoje bydlisko. Ich cieľom nebolo odpredať rodinný dom za trojnásobne podhodnotenú sumu, než ktorá bola stanovená znaleckým posudkom. Z týchto dôvodov považoval odvolací súd za dôvodné potvrdiť zamietnutie žaloby v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia titulom vrátenia kúpnej ceny vo výške 20.000,- eur.

22. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súdom pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009)

23. Práve pri hodnotení otázky, či reálne bola žalovaným vyplatená kúpna cena správne použil súd prvej inštancie zásady voľného hodnotenia dôkazov, keď napriek existencii listinných dôkazov týmto neuveril a tento svoj záver aj riadne odôvodnil. Preto ani námietka nesprávneho vyhodnotenia dôkazov o prevzatí kúpnej ceny nebola odvolacím súdom posúdená ako dôvodná.

24. Dobré mravy patria k zásadám súkromného práva a bývajú používané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy hoci sú zákonným pojmom a teda majú funkciu normotvornú nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecných platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich

rešpektovania. Ani Občiansky zákonník a ani iný právny predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Napriek tomu je nimi možné rozumieť súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem správania sa.

25. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí vždy podľa individuálnych charakteristík prípadu súdu prejednávajúcemu vec.

26. Pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, aj takto sa dajú definovať dobré mravy, ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom. /Uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 55/2011-19 zo dňa 24. februára 2011/

27. Pokiaľ sa týka vrátenia finančných prostriedkov poskytnutých žalobcom žalovaným titulom zmluvy o pôžičke, aj tu sa odvolací súd zhoduje s názorom súdu prvej inštancie, že predmetný nárok je premlčaný tak ako to opísal a odôvodnil súd prvej inštancie v bode 23 a 24 svojho rozhodnutia. Je nepochybné, že pri vrátení finančných prostriedkov poskytnutých titulom pôžičky začína plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba dňom nasledujúcim po tom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Dohodnutá lehota splatnosti tejto pôžičky bola 06.02.2013, a preto všeobecná trojročná premlčacia doba uplynula dňa 07.02.2016. Žaloba bola podaná po jej uplynutí dňa 26.09.2017. To, že samotný žalobca komplikovaným právnym spôsobom, kedy do zmluvy zakomponoval inštitúty finančného leasingu a neprehľadným spôsobom sa snažil previazať nevrátenú časť poskytnutej pôžičky s kúpnu cenou (ktorá nebola vyplatená) nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. To, že sa snažil získať nehnuteľnosť žalovaných za neprimerane nízku cenu a teraz túto skutočnosť prezentovať ako stav, kedy sa prerušuje konanie premlčacej doby na vrátenie nevrátenej časti pôžičky je podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s dobrými mravmi. Naopak v rozpore s dobrými mravmi nie je premlčacia námietka vznesená žalovanými, a preto správne postupoval súd prvej inštancie, keď tento nárok titulom premlčania zamietol. Ako bolo uvedené v rozhodnutí súdu vo veci 10C 313/2014, žalobca ako podnikateľ zneužil tieseň, neskúsenosť, finančnú závislosť, dôverčivosť a ľahkomyselnosť žalovaných a zakomponoval do zdanlivo jednoduchej zmluvy o pôžičke aj inštitúty finančného leasingu nehnuteľnosti nemožno zhodnotiť ináč, než to, že konal v rozpore s dobrými mravmi. Preto za obdobie, počas ktorého bol vedený ako vlastník týchto nehnuteľností nedošlo k spočívaniu plynutiu premlčacej doby na vrátenie poskytnutej pôžičky.

28. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: "súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu". (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite vecí bez významu.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 396 ods.1 C.s.p..

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).